

Αρ. Φακ.: 12.05.003.001

15 Απριλίου 2022

Αρ. Τηλ.: 22 601741

Αρ. Φαξ: 22 302031

Εγκύλιος ΕΕ - «ΤΛ» (22)

Όλο το τελωνειακό προσωπικό του Τμήματος.

Τελωνειακές διατυπώσεις και διαδικασίες για τη μεταχείριση ανθρωπιστικής βοήθειας στα πλαίσια αντιμετώπισης της κρίσης της Ουκρανίας

Η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης μέσα από έκτακτες διαδικτυακές συναντήσεις ενημέρωσε τα κράτη μέλη για τις τελωνειακές διατυπώσεις/διαδικασίες και για την έκδοση εγγράφου καθοδήγησης, με σκοπό την ομαλή είσοδο και εισαγωγή ανθρωπιστικής βοήθειας, στα πλαίσια αντιμετώπισης της κρίσης στην Ουκρανία.

Το έγγραφο της Επιτροπής ειδικότερα εστιάζεται:

- στις διατυπώσεις εξαγωγής αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στην Ουκρανία,
- στις διατυπώσεις αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας από τρίτες χώρες, με προορισμό την Ουκρανία, μέσω του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ,
- στις διατυπώσεις αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας από τρίτες χώρες στην ΕΕ, για υποστήριξη των Ουκρανών προσφύγων που βρίσκονται στο τελωνειακό της έδαφος,
- στις διατυπώσεις εισαγωγής των προσωπικών ειδών των προσφύγων της Ουκρανίας στην ΕΕ.

Επιπλέον, στην εν λόγω εγκύλιο γίνεται γενική αναφορά σε θέματα προτιμησιακής μεταχείρισης εμπορευμάτων που εισάγονται στην ΕΕ από τις μη ελεγχόμενες από τις Αρχές της Ουκρανίας περιοχές των περιφερειών Ντονέτσκ και Λουχάνσκ.

Οι πιο κάτω προτεινόμενες λύσεις, στοχεύουν στην καθοδήγηση των τελωνειακών διοικήσεων των κρατών μελών ως προς τον τρόπο χειρισμού της κάθε περίπτωσης ζεχωριστά.

1. Εξαγωγή αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας από την ΕΕ στην Ουκρανία

1.1. Υφιστάμενες Διατάξεις

Παρά το γεγονός ότι ο Ενωσιακός Τελωνειακός Κώδικας δεν περιλαμβάνει ειδικές διευκολύνσεις για την εξαγωγή ανθρωπιστικής βοήθειας και «υλικά για την αντιμετώπιση καταστροφών» και μέχρι την υλοποίηση τροποποίησης της υφιστάμενης Ενωσιακής νομοθεσίας, η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης θεωρεί ότι, για την εξαγωγή αποστολών ανθρωπιστικής βοήθειας με προορισμό την Ουκρανία, εφαρμόζεται η προφορική διασφόρηση σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα του άρθρου 137(1)(α) του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 2015/2446

(εφεξής ΚΕΠ-ΕΤΚ), δεδομένου ότι στις πλείστες των περιπτώσεων οι εν λόγω αποστολές εμπίπτουν στον ορισμό των «εμπορευμάτων μη εμπορικού χαρακτήρα».

Ειδικότερα, στα πλαίσια διευκόλυνσης αντιμετώπισης της κρίσης εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

(α) Εξαγωγή με προφορική διασάφηση, σύμφωνα με το άρθρο 137(1)(α) ΚΕΠ-ΕΤΚ.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις περιπτώσεις «εμπορευμάτων χωρίς εμπορικό χαρακτήρα».

Ως «εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα», ορίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 1(21)(α) ΚΕΠ-ΕΤΚ τα εμπορεύματα που περιέχονται σε αποστολές και αποστέλλονται από ιδιώτη σε ιδιώτη, εφόσον οι αποστολές αυτές:

i) έχουν ευκαιριακό χαρακτήρα,

ii) προορίζονται αποκλειστικά για προσωπική χρήση του παραλήπτη ή της οικογενείας του και για τα οποία, λόγω της φύσης ή της ποσότητά τους, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πρόκειται για εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα και,

iii) πραγματοποιούνται από τον αποστολέα προς τον παραλήπτη χωρίς οποιαδήποτε μορφής πληρωμής.

Σημειώνεται ότι, η προφορική διασάφηση εξαγωγής ανθρωπιστικής βοήθειας στην Ουκρανία διενεργείται στο τελωνείο εξόδου, σύμφωνα με το άρθρο 221(3) του Εκτελεστικού Κανονισμού [Καν. (ΕΕ) 2015/2447] εφεξής ΕΠ – ΕΤΚ.

Στην περίπτωση έμμεσης εξαγωγής δεν απαιτούνται τελωνειακές διατυπώσεις στο κράτος μέλος εξαγωγής, (π.χ. Κύπρος - Ελλάδα - Ουκρανία).

(β) Εξαγωγή με προφορική διασάφηση, σύμφωνα με το άρθρο 137(1)(β) ΚΕΠ-ΕΤΚ.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις περιπτώσεις ‘μικρών αποστολών’ εμπορικού χαρακτήρα (δηλ. αποστολών που δεν υπερβαίνουν σε αξία τα 1.000 ευρώ ή σε καθαρή μάζα τα 1.000kg).

(γ) Εξαγωγή με την υποβολή ηλεκτρονικής διασάφησης εξαγωγής στο σύστημα εξαγωγών ECS, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα - [Καν. (ΕΕ) αρ. 952/2013] εφεξής ΕΤΚ.

Στην περίπτωση αυτή, εμπορεύματα που υπάγονται σε διαφορετικές δασμολογικές διακρίσεις και περιλαμβάνονται στην ίδια διασάφηση, μπορούν να δηλωθούν σε μια και μόνο δασμολογική διάκριση με τον υψηλότερο συντελεστή εισαγωγικού ή εξαγωγικού δασμού. Δεδομένου ότι δεν επιβάλλεται εξαγωγικός δασμός, μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε δασμολογική διάκριση της αποστολής.

1.2 Εξαιρέσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 142(γ) και (δ) ΚΕΠ-ΕΤΚ, δεν εφαρμόζεται η προφορική διασάφηση σε εμπορεύματα που υπόκεινται:

- σε απαγορεύσεις και περιορισμούς (πχ κυρώσεις, διπλής χρήσης κλπ),
- σε οποιαδήποτε άλλη ειδική διατύπωση που προβλέπεται στην ενωσιακή νομοθεσία, την οποία απαιτείται να εφαρμόζουν οι τελωνειακές αρχές (π.χ. εμπορεύματα που υπόκεινται σε φόρο κατανάλωσης).

1.3 Πληροφορίες πριν την αναχώρηση, συνοδευτικά έγγραφα και έλεγχοι

Η υποχρέωση υποβολής συνοπτικής διασάφησης εξόδου (EXS) πριν από την αναχώρηση του μεταφορικού μέσου για σκοπούς προστασίας και ασφάλειας αίρεται στις περιπτώσεις

προφορικής διασάφησης εξαγωγής (στοιχεία (α) και (β) της παραγράφου 1.1 πιο πάνω) [άρθρο 245(1)(ζ) ΚΕΠ-ΕΤΚ].

Σε περίπτωση υποβολής ηλεκτρονικής διασάφησης εξαγωγής (στοιχείο (γ) της παραγράφου 1.1 πιο πάνω), τα δεδομένα προστασίας και ασφάλειας συμπληρώνονται στη διασάφηση.

Στα Τελωνεία εξόδου της Κυπριακής Δημοκρατίας, διενεργούνται τελωνειακοί έλεγχοι (φυσικοί ή/και έλεγχοι εγγράφων) στις αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας, όπου αυτό κριθεί αναγκαίο, χωρίς την απαίτηση προσκόμισης συγκεκριμένων εγγράφων σε συστηματική βάση.

Σημειώνεται ότι έχει περιέλθει στην αντίληψη της Επιτροπής ότι οι τελωνειακές αρχές της Ουκρανίας πιθανόν να ζητήσουν πιστοποιητικό της δωρεάς και λεπτομερή κατάσταση που να περιλαμβάνει την περιγραφή των εμπορευμάτων της αποστολής με την είσοδο των εμπορευμάτων στην Ουκρανία.

2. Αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας στην Ουκρανία από τρίτη χώρα μέσω της ΕΕ

Οι τελωνειακές διαδικασίες και διατυπώσεις σε τέτοιες περιπτώσεις αφορούν:

2.1 Χρήση του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής και επανεξαγωγής.

(α) Προφορική διασάφηση προσωρινής εισαγωγής και επανεξαγωγής σύμφωνα με το άρθρο 136(η) ΚΕΠ-ΕΤΚ.

Η διάταξη αυτή χρησιμοποιείται στην περίπτωση προφορικής διασάφησης προσωρινής εισαγωγής και περιορίζεται σε «**υλικά για αντιμετώπιση καταστροφών**» που στοχεύουν στην απάμβλυνση των συνεπειών καταστροφών ή παρόμοιων καταστάσεων που πλήγουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή προωθεί τροποποίηση του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού 2015/2446 προκειμένου η διάταξη (η) του άρθρου 136 ΚΕΠ-ΕΤΚ να καλύπτει και τα εμπορεύματα ανθρωπιστικής βοήθειας.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση, το άρθρο 139(1) ΚΕΠ-ΕΤΚ θα παρέχει δυνατότητα, η προσωρινή εισαγωγή και επανεξαγωγή εμπορευμάτων ανθρωπιστικής βοήθειας να πραγματοποιείται με οποιαδήποτε άλλη πράξη π.χ. απλά και μόνο με τη διέλευση των συνόρων της ΕΕ [άρθρο 141(1)(δ) ΚΕΠ-ΕΤΚ] και όχι μόνο με προφορική διασάφηση, σύμφωνα με την ισχύουσα τελωνειακή νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η κατάλληλη τελωνειακή επιτήρηση των εμπορευμάτων, περιλαμβανομένης και της επανεξαγωγής τους. Επομένως είναι απαραίτητη η έκδοση του τελ. 104Ε για την υπαγωγή των εμπορευμάτων ανθρωπιστικής βοήθειας στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ναουμένου ότι αυτά περιλαμβάνονται στα «**υλικά αντιμετώπισης καταστροφών**».

(β) Προφορική διασάφηση προσωρινής εισαγωγής και επανεξαγωγής σύμφωνα με το άρθρο 136(ιβ) ΚΕΠ-ΕΤΚ.

Η διάταξη αυτή καλύπτει μεγαλύτερο φάσμα εμπορευμάτων και επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές, μετά από έγκριση τους, τη χρήση προφορικής διασάφησης για οποιαδήποτε «**άλλα εμπορεύματα**» υπό την προϋπόθεση ότι αυτά δεν καλύπτονται από το άρθρο 142 ΚΕΠ-ΕΤΚ, σύμφωνα με το οποίο δεν εφαρμόζεται η προφορική διασάφηση.

Κατά συνέπεια, με εξαίρεση τα εμπορεύματα που αναφέρονται στο άρθρο 142 ΚΕΠ-ΕΤΚ και δεδομένου ότι τα εμπορεύματα ανθρωπιστικής βοήθειας εμπίπτουν στην έννοια «**άλλα εμπορεύματα**», τότε επιτρέπεται να διασφίζονται προφορικά στο τελωνείο εισόδου/εξόδου. Η υπαγωγή των εν λόγω εμπορευμάτων στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής, πραγματοποιείται με την έκδοση του τελ. 104Ε.

Τονίζεται ότι, **δεν επιτρέπεται** η παραμονή ή η κατανάλωση των εν λόγω εμπορευμάτων στην ΕΕ. Επομένως, και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις (α) και (β) κατά την έκδοση του τελ. 104Ε, θα πρέπει να συμπληρώνεται η μνεία «**ΜΟΝΟΝ ΓΙΑ ΕΠΑΝΕΞΑΓΩΓΗ**» και με τη λήξη της προθεσμίας προσωρινής εισαγωγής, τα εμπορεύματα θα πρέπει να επανεξαχθούν.

2.2 Προσωρινή Εναπόθεση

Η προσωρινή εναπόθεση εμπορευμάτων αποτελεί δυνατότητα σε αριθμό περιπτώσεων:

(α) η διακίνηση εμπορευμάτων μεταξύ αποθηκών προσωρινής εναπόθεσης μπορεί να αποτελεί μια επιλογή, όπου εμπορεύματα προερχόμενα από τρίτη χώρα, εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της ένωσης μέσω σημείου εσόδου και εξέρχονται από αυτό, από άλλο σημείο. Η χρήση, ωστόσο, της προσωρινής εναπόθεσης εξαρτάται και από τα εμπλεκόμενα μέρη, κ.λ.π.

(β) εμπορεύματα με προορισμό τρίτη χώρα, που απαιτείται να παραμείνουν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης για ορισμένη χρονική περίοδο (π.χ. εμπορευματοκιβώτια με μη ενωσιακά εμπορεύματα που προορίζονται αρχικά για την Ουκρανία, αλλά δεν είναι δυνατή, προς το παρόν η μεταφορά τους εκεί), εναποτίθενται σε προσωρινή εναπόθεση για μέγιστη χρονική περίοδο 90 ημερών, χωρίς δυνατότητα παράτασης.

Σε μερικές περιπτώσεις τα άρθρα 147(1) ΕΤΚ [αποθήκευση εμπορευμάτων σε άλλους χώρους που έχουν καθοριστεί ή εγκρίθει από οι τελωνειακές αρχές] και 148(1) ΕΤΚ [δεν απαιτείται σχετική άδεια όταν ο διαχειριστής της εγκατάστασης προσωρινής εναπόθεσης είναι η ίδια η τελωνειακή αρχή] μπορούν να τύχουν εφαρμογής προκειμένου να διευκολύνουν τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχονται από την τελωνειακή κατάσταση της προσωρινής εναπόθεσης.

Επομένως, οι χώροι όπου αποθηκεύονται τα εμπορεύματα που προορίζονται να αποσταλούν στην Ουκρανία, μετά από έγκριση του Τελωνείου, μπορούν να θεωρηθούν ως εγκαταστάσεις προσωρινής εναπόθεσης ή ως εγκεκριμένοι χώροι για την προσωρινή εναπόθεση εμπορευμάτων, νοούμενο ότι παρέχεται το ελάχιστο επίπεδο τελωνειακής επιτήρησης ή/και εποπτείας από άλλες κρατικές αρχές που έχουν συμφωνήσει με το τελωνείο.

Για όσα αποθηκευμένα στις εγκαταστάσεις εμπορεύματα εμπίπτουν στην έννοια του άρθρου 61 του Κανονισμού των τελωνειακών ατελειών (βλέπε παράγραφο 3.1), δεν απαιτείται νέα και/ή τροποποίηση της εγγύησης της άδειας προσωρινής εναπόθεσης.

Σημειώνεται ότι εάν τα εμπορεύματα δεν τεθούν σε κάποιο τελωνειακό καθεστώς (ή επανεξαχθούν) εντός 90 ημερών, τότε γεννιέται τελωνειακή οφειλή. Ωστόσο στα πλαίσια διαχείρισης της κρίσης, ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας εγκατάστασης προσωρινής εναπόθεσης μπορεί να αιτηθεί για χορήγηση άδειας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης για την εν λόγω εγκατάσταση (ή μέρος αυτής) ώστε τα εμπορεύματα αυτά να υπαχθούν σε καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης, που επιτρέπει απεριόριστη παραμονή εμπορευμάτων στο εν λόγω καθεστώς.

Σε περίπτωση που τα εμπορεύματα δεν υπαχθούν σε κάποιο τελωνειακό καθεστώς π.χ. αυτό της τελωνειακής αποταμίευσης ή δεν επανεξαχθούν εντός της προθεσμίας των 90 ημερών, λόγω της τρέχουσας κατάστασης στην Ουκρανία, το τελωνείο θα αξιολογεί την κάθε περίπτωση ζεχωριστά και, εάν δικαιολογείται, η τελωνειακή οφειλή θα τυγχάνει χειρισμού σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα του άρθρου 120 του ΕΤΚ (δίκαιη μεταχείριση) ή σύμφωνα με το άρθρο 124(1)(η) του ΕΤΚ (απόσβεση). Ωστόσο, η εφαρμογή των προαναφερόμενων άρθρων δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την μη καταβολή των τελωνειακών δασμών για εμπορεύματα που παραμένουν σε ελεύθερη κυκλοφορία/θέση ανάλωσης.

2.3 Χρήση του καθεστώτος Διαμετακόμισης

Για υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς της διαμετακόμισης και εν προκειμένω για μη ενωσιακά εμπορεύματα που αποστέλλονται από τρίτες χώρες, διασχίζουν το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ και εξέρχονται από αυτό, για να αποσταλούν στην Ουκρανία, υπάρχουν ήδη αρκετές

απλουστεύσεις για τη διευκόλυνση της ροής των εμπορευμάτων, όπως οι εγκεκριμένοι αποστολείς και παραλήπτες, η χρήση συνολικής εγγύησης αντί μεμονωμένης εγγύησης, η μείωση της εγγύησης ή η άδεια απαλλαγής από τη σύσταση εγγύησης.

Δεν υπάρχει ειδική εξαίρεση για τα εμπορεύματα που αποτελούν ανθρωπιστική βοήθεια και ως εκ τούτου, απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής διασάφησης διαμετακόμισης (NCTS ή ETD) και στις περισσότερες περιπτώσεις η σύσταση χρηματικής εγγύησης που να καλύπτει τους αναλογούντες δασμούς και φόρους.

Θα μπορούσε, ωστόσο, να χρησιμοποιηθεί η χαμηλή αξία των αγαθών ανθρωπιστικής βοήθειας για να αντισταθμίσει τις επιπτώσεις από τη σύσταση εγγύησης διαμετακόμισης.

Σημειώνεται ότι οι δημόσιες αρχές απαλλάσσονται από τη σύσταση εγγύησης και οι τελωνειακές αρχές μπορούν να άρουν την απαίτηση εγγύησης όταν το ποσό του ενδεχόμενου δασμού δεν υπερβαίνει την αξία του στατιστικού κατωφλίου [άρθρο 89(7),(9) του ΕΤΚ].

3. Εισαγωγή ανθρωπιστικής βοήθειας από τρίτη χώρα στην ΕΕ

Για εμπορεύματα που αποστέλλονται στην ΕΕ από τρίτη χώρα ως ανθρωπιστική βοήθεια για τους πρόσφυγες της Ουκρανίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα πιο κάτω:

3.1 Απαλλαγή από εισαγωγικό δασμό και ΦΠΑ εισαγωγής.

3.1.1 Είδη πρώτης ανάγκης

Το άρθρο 61 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1186/2009 της 16/11/2009, το οποίο καθορίζει ένα Κοινοτικό σύστημα απαλλαγών από **τελωνειακούς δασμούς**, μπορεί να τύχει εφαρμογής, στην περίπτωση εισαγωγής ειδών πρώτης ανάγκης που αποστέλλονται στην Ένωση για την στήριξη των Ουκρανών προσφύγων. Τα εμπορεύματα αυτά εισάγονται από κρατικούς ή άλλους εγκεκριμένους ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς και θα πρέπει να θεωρηθούν ως «είδη πρώτης ανάγκης» προκειμένου να διανεμηθούν δωρεάν σε άπορους.

Ως «είδη πρώτης ανάγκης» θεωρούνται τα εμπορεύματα που είναι απαραίτητα για την ικανοποίηση των άμεσων ανθρώπινων αναγκών, όπως τα τρόφιμα, τα φάρμακα, τα ενδύματα και τα κλινοσκεπάσματα.

Για την εισαγωγή ειδών πρώτης ανάγκης στην Κυπριακή Δημοκρατία, η ίδια προσέγγιση εφαρμόζεται και για σκοπούς ΦΠΑ. Συγκεκριμένα, με βάση τον Κανονισμό 38 (1) (a) και (2) των περί ΦΠΑ (Απαλλαγές για Εισαγόμενα Αγαθά) Κανονισμών του 2001, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν (ΚΔΠ 315/2001), δεν καταβάλλεται ΦΠΑ επί της εισαγωγής ειδών πρώτης ανάγκης που αποκτούν δωρεάν και εισάγουν κρατικοί ή άλλοι εγκεκριμένοι ευαγείς ή φιλανθρωπικοί οργανισμοί, προκειμένου να διανεμηθούν δωρεάν σε άπορους.

Ανεξάρτητα από τους περιορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 64 του εν λόγω Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1186/2009, τα είδη τα οποία έχουν τύχει ατέλειας, μπορούν στη συνέχεια να εξαχθούν στην Ουκρανία, νοούμενου ότι οι κρατικοί ή άλλοι εγκεκριμένοι ευαγείς ή φιλανθρωπικοί οργανισμοί, που επωφελούνται της ατέλειας, ενημερώσουν εκ των προτέρων τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αποστολή των εν λόγω ειδών σε Ουκρανικούς Κρατικούς ή άλλους εγκεκριμένους από τις Ουκρανικές αρμόδιες αρχές, ευαγείς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς, προκειμένου αυτά να διανεμηθούν δωρεάν σε άπορους.

3.1.2 Είδη επείγουσας βοήθειας προς τους πληγέντες

Ατέλεια από δασμούς και ΦΠΑ σε εισαγόμενα εμπορεύματα επείγουσας βοήθειας, μπορεί να χορηγηθεί **προσωρινά**, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 74-80 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1186/2009 και των κανονισμών 46-52 της προαναφερόμενης ΚΔΠ 315/2001. Η ατέλεια αυτή μπορεί να χορηγηθεί σε εισαγωγές από Κρατικούς ή άλλους εγκεκριμένους ευαγείς ή

φιλανθρωπικούς οργανισμούς, μετά από έγκριση της Επιτροπής σε αίτημα που θα υποβάλει η Κυπριακή Δημοκρατία. Μέχρι τη γνωστοποίηση της απόφασης της Επιτροπής, στην οποία θα καθορίζεται η έκταση ισχύος και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της ατέλειας, η Τελωνειακή Διοίκηση δύναται να χορηγήσει αναστολή των τελωνειακών δασμών και ΦΠΑ εισαγωγής, στη βάση των διατάξεων του άρθρου 76 και του κανονισμού 48 της προαναφερόμενης ΚΔΠ 315/2001 αντίστοιχα.

3.2 Τελωνειακές Διατυπώσεις: ENS και τελωνειακές διασαφήσεις

Παρόλο που ο ΕΤΚ απαιτεί την υποβολή διασάφησης ENS για την εισαγωγή ανθρωπιστικής βοήθειας στην Ένωση ακόμη και σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, το άρθρο 127(7) ΕΤΚ παρέχει δυνατότητα χρήσης εμπορικών, λιμενικών εγγράφων ή εγγράφων μεταφοράς, νοούμενου ότι τα έγγραφα αυτά περιέχουν τα απαραίτητα δεδομένα της συνοπτικής διασάφησης εισόδου (ENS) και είναι διαθέσιμα πριν την καθορισμένη προθεσμία που προηγείται της άφιξης των εμπορευμάτων στην Ένωση.

Οι Τελωνειακές Διοικήσεις καλούνται να επιδεικνύουν ευελιξία κατά την αξιολόγηση αυτών των δεδομένων, και εάν απαιτούμενα σημαντικά στοιχεία, αναγκαία για σκοπούς ανάλυσης κινδύνου είναι διαθέσιμα, οι Τελωνειακές Διοικήσεις θα έπρεπε να επιτρέπουν τη χρήση των εμπορικών, λιμενικών εγγράφων, και εγγράφων μεταφοράς για σκοπούς της συνοπτικής διασάφησης εισόδου (ENS). Η ίδια προσέγγιση ευελιξίας εφαρμόζεται αναφορικά με τις προθεσμίες μέσα στις οποίες τα προαναφερόμενα έγγραφα προσκομίζονται στο τελωνείο.

Όσο αφορά την τελωνειακή διασάφηση, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα του άρθρου 135 ΚΕΠ-ΕΤΚ, η προφορική διασάφηση είναι δυνατό να εφαρμόζεται μόνο για εμπορεύματα μη εμπορικού χαρακτήρα και προσωπικά είδη. Ο ΕΤΚ απαιτεί ηλεκτρονική υποβολή διασάφησης για την αποδέσμευση εμπορευμάτων ακόμα και στην περίπτωση ανθρωπιστικής βοήθειας.

4. Εισαγωγή προσωπικών ειδών από πρόσφυγες της Ουκρανίας στην ΕΕ

4.1 Προσωπικά είδη με απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό και ΦΠΑ εισαγωγής

Στην περίπτωση εισαγωγής προσωπικών ειδών προσφύγων της Ουκρανίας στην ΕΕ, μπορεί να γίνει χρήση των άρθρων 4-11 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1186/2009. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του εν λόγω Κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων που περιορίζουν την απαλλαγή όταν το πρόσωπο αναγκάζεται να μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του από μια τρίτη χώρα στην Ένωση λόγω εξαιρετικών πολιτικών καταστάσεων.

Συνεπώς, τα προσωπικά είδη προσφύγων της Ουκρανίας μπορούν να εισαχθούν στην Ένωση με απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό έστω και αν αυτά δεν βρίσκονται στην κατοχή των ενδιαφερόμενων προσώπων στην Ουκρανία για τουλάχιστον έξι (6) μήνες. Σχετική είναι η Εγκύλιος ΕΕ – «Μ» (72), ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2022.

Για την εισαγωγή ορισμένων προσωπικών ειδών προσφύγων της Ουκρανίας στην Κυπριακή Δημοκρατία, εφαρμόζεται η ίδια προσέγγιση και για σκοπούς χορήγησης απαλλαγής από τον ΦΠΑ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους κανονισμούς 8 και 9 της προαναφερόμενης ΚΔΠ 315/2001, πρόσωπο που μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του από τρίτη χώρα στη Δημοκρατία υπό προϋποθέσεις, δεν έχει υποχρέωση να καταβάλει **ΦΠΑ κατά την εισαγωγή προσωπικών ειδών** τα οποία του ανήκουν.

Η απαλλαγή περιορίζεται μόνο στα προσωπικά είδη, τα οποία περιλαμβάνουν και τα μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης.

4.2 Απλοποιημένη μορφή τελωνειακών διασαφήσεων

Κατά την εισαγωγή προσωπικών ειδών των προσφύγων της Ουκρανίας στην ΕΕ, οι τελωνειακές διασαφήσεις μπορούν να λάβουν μια απλοποιημένη μορφή, ανάλογα με την περίπτωση και το είδος των εμπορευμάτων, με βάση τις δυνατότητες που αναφέρονται πιο κάτω:

- (α) προφορική διασάφηση για αποδέσμευση των «εμπορευμάτων μη εμπορικού χαρακτήρα» σε καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας/θέση ανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 135(1)(a) ΚΕΠ-ΕΤΚ,
- (β) προφορική διασάφηση προσωρινής εισαγωγής και επανεξαγωγής για προσωπικά είδη σύμφωνα με το άρθρο 136(1)(β) ΚΕΠ-ΕΤΚ,
- (γ) διασάφηση με οποιαδήποτε άλλη πράξη για αποδέσμευση σε καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας/θέση ανάλωσης, «εμπορευμάτων μη εμπορικού χαρακτήρα που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών» που επωφελούνται της ατέλειας με βάση το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1186/2009 και σύμφωνα με το άρθρο 138(a) ΚΕΠ-ΕΤΚ.

4.3 Ζώα συντροφιάς

Για τη διευκόλυνση της εισόδου ζώων συντροφιάς που ταξιδεύουν με τους ιδιοκτήτες τους από την Ουκρανία, μπορεί να τύχει εφαρμογής το άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 576/2013 που αφορά τη μη εμπορική μετακίνηση ζώων συντροφιάς. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, τα κράτη μέλη μπορούν, σε έκτακτες περιστάσεις και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να επιτρέπουν στο έδαφός τους, τη μη εμπορικού χαρακτήρα μετακίνηση ζώων συντροφιάς τα οποία δεν συμμορφώνονται με τους όρους που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό. Οι Κτηνιατρικές υπηρεσίας ως αρμόδια αρχή έχουν ήδη ενημερωθεί και έχουν δημοσιεύσει την ΚΔΠ 99/2022 ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2022.

4.4 Διακίνηση ρευστών διαθεσίμων

Στην περίπτωση διακίνησης ρευστών διαθεσίμων (μετρητά, διαπραγματεύσιμοι τίτλοι στον κομιστή, ή αγαθών που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας (κέρματα με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 90% ή ράβδοι χρυσού, όπως πλάκες, ψήγματα ή βώλοι με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 99,5%), θα πρέπει να εφαρμόζονται, στο μέτρο του δυνατού υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, οι διατάξεις για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 2018/1672. Αυτό μπορεί να γίνει με τη δήλωση των ρευστών διαθεσίμων αξίας 10.000 ευρώ και άνω,

- (α) μέσω ελλιπούς δήλωσης ρευστών διαθεσίμων ή,
- (β) απλώς μέσω αυτοδήλωσης,

που να περιέχουν τα στοιχεία του μεταφορέα των ρευστών διαθεσίμων, τα στοιχεία επικοινωνίας του και το ποσό ρευστών διαθεσίμων.

Στις περιπτώσεις παράληψης δήλωσης ρευστών διαθεσίμων αυτά θα κατάσχονται για περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης και λήψη απόφασης.

4.5 Πυροβόλα όπλα

Οι τελωνειακοί λειτουργοί που βρίσκονται στα σημεία εισόδου στην Ένωση περιλαμβανομένης και της Κυπριακής Δημοκρατίας και είναι υπεύθυνοι για τους ελέγχους των εξωτερικών συνόρων, θα πρέπει να ελέγχουν κατά πόσο κάποιο άτομο έχει στην κατοχή του πυροβόλο όπλο.

Σε τέτοια περίπτωση, το όπλο θα κατακρατείται και θα φυλάσσεται στο δωμάτιο ασφαλείας του σημείου εισόδου και θα αποδεσμεύεται με την προσκόμιση της απαιτούμενης άδειας εισαγωγής που εκδίδεται από τον Αρχηγό Αστυνομίας.

5. Εισαγωγές εμπορευμάτων από την Ουκρανία στην ΕΕ

5.1 Προτιμησιακή μεταχείριση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ανακοίνωση της (2022/C 87 I/01) ενημέρωσε τους εισαγωγείς ότι, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας, εμπορεύματα που εισάγονται στην Ένωση από τις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές της περιφέρειας του Ντονέτσκ και του Λουχάνσκ της Ουκρανίας, δεν μπορούν να τύχουν προτιμησιακής μεταχείρισης, εφόσον οι τελωνειακές αρχές της Ουκρανίας δεν είναι σε θέση να προβαίνουν σε αποτελεσματικό έλεγχο των εμπορευμάτων που παράγονται στις ή εξάγονται από τις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές των περιφερειών αυτών για να βεβαιώσουν ότι εφαρμόζονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις χορήγησης της προτιμησιακής μεταχείρισης.

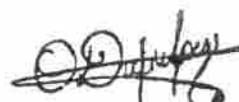
Συνεπώς, συνιστάται στους εισαγωγείς να μην διεκδικούν προτιμησιακή μεταχείριση κατά την εισαγωγή στην Ένωση των εμπορευμάτων που παράγονται ή εξάγονται από τις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές της περιφέρειας του Ντονέτσκ και του Λουχάνσκ της Ουκρανίας.

Σημειώνεται ότι η ανακοίνωση καλύπτει μόνο τις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές των περιφερειών του Ντονέτσκ και του Λουχάνσκ και όχι στο σύνολό της, δηλ. εμπορεύματα που παράγονται στις ή εξάγονται από τις περιοχές αυτών των περιφερειών που βρίσκονται υπό τον έλεγχο των ουκρανικών αρχών μπορεί να τύχουν προτιμησιακής μεταχείρισης, βάσει της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας.

Σχετικές με το θέμα αυτό είναι η εγκύκλιος ΕΕ – «Κ» (173) ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2022 και η εγκύκλιος ΕΕ – «Κ» (174) ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2022 που αφορά τις εισαγωγές άνθρακα και χάλυβα από τις πιο πάνω μη ελεγχόμενες από την Κυβέρνηση περιοχές.

5.2 Παραμονή σε αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης

Για την παραμονή εμπορευμάτων στην τελωνειακή κατάσταση της προσωρινής εναπόθεσης, το σημείο 2.2 της παρούσας εγκυκλίου είναι σχετικό.

Θεοδώρα Δημητρίου
Διευθύντρια
Τμήματος Τελωνείων

Κοινοποιήσεις:

- Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο: chamber@ccci.org.cy,
secgen@ccci.org.cy, maria@ccci.org.cy
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λευκωσίας: ncci@ccci.org.cy,
Chryso@ccci.org.cy
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου: info@famagustachamber.org.cy
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λάρνακας: lcci@spidernet.com.cy
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού: chamberl@cytanet.com.cy

- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πάφου: info@pcci.org.cy
- Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου: cchristofides@oeb.org.cy
- Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου: info@csa-cy.org
- Παγκύπρια Ένωση Εκτελωνιστών και Διαμεταφορέων: Chryso@ccci.org.cy
- Σύνδεσμος Τελωνειακών Πρακτόρων Κύπρου: custombrokersassociaton@cytanet.com.cy
- Σύνδεσμος Διεθνών Διαμεταφορέων Κύπρου: forwarders@cytanet.com.cy
- Σύνδεσμος Γενικών Αποθηκών Κύπρου: custombrokersassociation@cytanet.com.cy
- Σύνδεσμος Προμηθευτών Πλοίων Κύπρου: info@famagustachamber.org.cy
- Αρχή Λιμένων Κύπρου: cpa@cpa.gov.cy
- Τελωνειακοί Πράκτορες: aacf@cytanet.com.cy
- Παγκύπρια Οργάνωση Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών: povekcy@cytanet.com.cy
- Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου: acta@acta.org.cy
- Υπεύθυνη(ο) Διαδικτυακού τόπου, για ανάρτηση της εγκυκλίου στην ιστοσελίδα του Τμήματος στην κατηγορία «ΤΛ».